

Kampen mot vattenprivatisering i Bolivia

Rapport från ett seminarium

I Glasgow, Storbritannien den 13 juli i år, berättade Oscar Olivera från "Koalitionen Försvaret av Vatten och Liv" i Cochabamba, Bolivia om sitt arbete i kampen mot privatisering av vatten.

Olivera var inbjuden av den brittiska biståndsorganisationen War on Want, och ett femtiotal intresserade personer i olika åldrar deltog i det öppna mötet. I panelen fanns även ordföranden för fackförbundet UNISON Scotland, Mike Kirkby, och den skotska parlamentsledamoten och miljöpartisten Mark Ballard. Moderator var verksamhetsledaren på War on Want, Louise Richards, och frilansjournalisten Nick Buxton hjälpte till med simultantöversättning från spanska till engelska.

Solidaritet i Skottland

Mötet började med att Mike Kirkby och Mark Ballard höll anföranden där de uttryckte solidaritet med kampen mot privatisering i Bolivia och diskuterade det skotska perspektivet på privatisering.

Det gavs tillfälle att utbyta och diskutera erfarenheter från Bolivia och Skottland om motstånd mot vattenprivatisering. Parlamentsledamoten Mark Ballard hävdade att det är en myt att privata företag skulle vara mer effektiva än statliga företag. Enligt honom får statliga företag lägre omkostnader än privata företag när de agerar på aktiemarknaden. Dessutom ifrågasatte Ballard marknadsekonomins skapade behov av att välja mellan olika produkter. Till exempel är det orimligt att erbjuda två stycken brunnar, när det enda människor egentligen vill ha är rent vatten. Huvudprincipen i vattenfrågor måste

vara lokalsamhällets intressen och inte företags vinstmaximering, ansåg Ballard.

Kampen i Bolivia

Oscar Olivera deltog i kampen mot det amerikanska multinationella företaget Bechtel år 2000, och ansåg att kampen mot privatisering är en politisk strid. Han menade att de multinationella företagen utövar ett diktatorsvälde genom att kontrollera vatten, olja, gas och bankväsende. Världsbanken, internationella valutafonden och världshandelsorganisationen stöder den typen av agerande, och även världens högerregeringar står bakom detta. När Bechtel tog över kontrollen av vatten i Cochabamba-regionen kom familjernas utgifter för vatten att bli 20 procent av deras inkomster. I byarna fanns det sedan tidigare en organisation för att fördela vatten, men detta tog bort när vattnet privatiserades, och dessutom blev det förbjudet att samla in regnvatten. Bechtel hade så långtgående befogenheter så att företaget kunde ta i beslag en familjs egendomar om de inte betalade avgifterna i två månader.

Oscar Olivera menade att den offentliga sektorn har fått en stämpel på sig för att vara korrupt, ineffektiv och att sakna pengar för att göra investeringar, och att privata företag därför framstår som ett alternativ. Men det finns stora likheter mellan den privata och offentliga sektorn, för i båda fallen sköts verksamheten av en företagselit och folket konsulteras inte. Därför behöver staten nationaliseras. I Bolivia söker man efter en ny typ av företag som ska byggas på fyra pelare; transparens, effektivitet, folkligt deltagande och social rättvisa. Den här alternativa typen av företag ska vara offentlig och

social, och det ska finnas medborgarledare som ska ha ansvar direkt inför folket.

Olivera berättade om hemliga tribunaler som världsbanken ska arrangera, och där det skapas hinder för att kunna ändra den neo-liberala politiken. Med internationellt solidaritetsarbete kan man kämpa tillsammans i Bolivia och i Europa för att avskaffa sådana hemliga tribunaler. Slutligen tryckte Oscar Olivera på att vatten är en mänsklig rättighet och ska, i likhet med hälsovård och utbildning, inte privatiseras.

Nick Buxton slutligen, som till vardags arbetar i La Paz, beskrev Bolivia som ett land där man möter hopp och inspiration, och där människorna känner stolthet och har en vilja att göra motstånd. I Storbritannien däremot, finner man ofta apati, och kampen i Bolivia kan vara en källa för inspiration för oss i Europa. Solidaritet behövs åt båda hållen eftersom vi både i Latinamerika och i Europa behöver göra motstånd mot privatisering av vatten och andra varor som ska vara tillgängliga för alla.

Annette Nilsson
Föreningen Fjärde Världen
och f.d. volontär vid
Mercy Corps, Skottland.

Mer information:

Bolivia Solidarity Network
www.boliviasonsolidarity.org
War in Want
www.waronwant.org